

บทที่ 10

การผลิตรายการสารคดี ข่าว การโฆษณา และอื่น ๆ

รายการสารคดี

มีลักษณะเฉพาะอยู่ 2 แบบด้วยกัน คือ

1. **สารคดีเชิงประวัติ (Documentary)** คือ เป็นเรื่องที่เกิดในอดีต อาจจัดเป็นลักษณะ การแสดง หรือละครหรือเป็นเรื่องราวโดยจัดตัวแสดงขึ้นมาใหม่ และดำเนินรูปเรื่องใหม่โดยคงลักษณะ ความเป็นจริงของเรื่องเดิมไว้ ซึ่งมีลักษณะคล้ายเป็นเอกสารแต่อยู่ในรูปเรื่องของการแสดงอาจ ทำเป็นภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ ภาพสไลด์ หรือเป็นภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ ภาพสไลด์ที่ทำไว้ ในอดีตแล้วนำมาใช้ในปัจจุบันก็เป็นสารคดีเชิงประวัติทั้งนั้น เช่น ภาพยนตร์โทรทัศน์เรื่อง FBI บางตอนภาพยนตร์เรื่องสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2, สมเด็จพระนเรศวรมหาราช, บางระจัน เป็นต้น ที่แพร่ภาพทางโทรทัศน์

2. **สารคดีทั่วไป (Feature)** รายการสารคดีต้อง

1. ต้องเป็นเรื่องจริง หรืออ้างอิงจากเรื่องจริง
2. เสนอหัวข้อเรื่องอย่างละเอียดในทุกแง่มุม

รายการสารคดีทั้ง 2 แบบที่พื้นฐานสาระมาจากข่าวและรายละเอียดเรื่องที่เกิดขึ้น บ่อย ๆ ความคิดเห็น เหตุการณ์เรื่องบางเรื่องในประวัติศาสตร์ การศึกษา วัฒนธรรม และ เรื่องราวต่าง ๆ ในปัจจุบัน

การผลิตรายการสารคดี

1. ผู้เขียนบทจะต้องเกิดความคิดว่า อะไรคือจุดสำคัญของสารคดี
2. ค้นหาสิ่งที่เป็นจริงและเกิดขึ้นแล้ว เช่น ความจริง คำพูดจริง การเขียน ของคนเหล่านั้น การพิมพ์ และถ้ามีภาพเหตุการณ์ หรือบุคคลเหล่านั้น เช่น เป็นภาพ ถ่าย ภาพยนตร์ หรือเทปเสียง หรือเทปโทรทัศน์ ซึ่งเหล่านี้จะประกอบรายการโทรทัศน์ สารคดีเหล่านี้ และอาจจัดเป็นบทละคร หรือการแสดงได้

3. ผู้จัดรายการออกพบปะของจริง หรือไปถ่ายทำภาพยนตร์ ภาพ เทปโทรทัศน์ เทปเสียงของจริงถ้าของจริงมันมีอยู่ หรือถ้าไม่มีแล้วได้จากการค้นคว้าจากเอกสารใด ๆ ก็จัดการทำเป็นภาพเป็นแผนภูมิให้เรียบร้อย

4. นำทุกสิ่งทุกอย่างมาเพื่อรวมเป็นเรื่อง เขียนเป็นบทโทรทัศน์

5. การดำเนินการออกอากาศ หรือบันทึกเทปโทรทัศน์

การดำเนินรายการ อาจมีลักษณะดำเนินการดังนี้

1. การบรรยายประกอบภาพ หรือภาพยนตร์ หรือเทป หรือเทปโทรทัศน์
2. แบบสนทนา (Interview) เป็นการสนทนาสร้างปัญหาเพื่อถามวิทยากรที่สามารถ
หามาได้
3. ทำเป็นภาพยนตร์ประกอบเสียงบรรยาย
4. จัดเป็นละครแพร่ภาพหรือบันทึกเทป
5. จัดเป็นแบบจำลองเหตุการณ์ หรือเรื่องราวนั้น ๆ ให้คล้าย หรือเหมือนจริงมากที่สุด

บทโทรทัศน์
รายการ “แผ่นดินของเรา” ครั้งที่ 10
จังหวัดลำปาง

ภาพ	เสียง
-----	-------

รถไฟ, ทิวทัศน์ทุ่งนา, ทิวทัศน์อาทิตย์
 อุทัย

เพลงไตเติ้ล พระราชนิพนธ์ “แผ่นดินของเรา”

ข้อนำไตเติ้ลการ์ตูน
ไทยทีวีสีช่อง 9

อ.ส.ม.ท.

ร่วมกับ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

และ

บริษัท ขนส่ง จำกัด

การรถไฟแห่งประเทศไทย

กองเกษตรสารสนเทศ,

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

เสนอ

“แผ่นดินของเรา”

ภาพนำเรื่อง

บรรยาย เมืองไทย..... อยู่ข้างอุ้งน้ำของแหลมทอง

อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารนานชนิด ทั้งทรัพยากร
 ธรรมชาติ เจริญด้วยขนมธรรมชาติประเพณีและ
 วัฒนธรรมมาแต่โบราณกาล ทิวทัศน์ในเจ็ดสิบสองจัง
 หวัด ของไทยล้วนสวยงามประทับใจ..... โดยเฉพาะอย่าง
 ยิ่ง..... เมืองไทยได้ชื่อว่าเป็นชาติเดียวที่ไม่เคยมีปัญหา
 ด้านศาสนาใด ๆ ทั้งสิ้น ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. และ
 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ยินดีนำท่านไปเยือนจังหวัด
 ต่าง ๆ อันประกอบขึ้นเป็น แผ่นดินของเรา

เฟดเอ้าท์เพลงแผ่นดินของเรา

เฟดอินเพลงนำเรื่อง

บรรยาย ณ. ดินแดนส่วนหนึ่งของอาณาจักรลานนาเป็น
 ที่ตั้งของนครอันรุ่งเรือง ที่มีชื่อเรียกว่าเขลางค์นคร กล่าว
 กันว่า พระนางจามเทวีแห่งนครหริภุญไชย ทรงมีโอรส
 แผลคือ เจ้ามหันตยศองค์พี่และเจ้านันทยศองค์น้อง ต่อมา
 องค์พี่ได้ครองนครหริภุญไชย ส่วนองค์น้องได้สร้างนคร

ที่มา : ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท.

ขึ้นใหม่คือนครเขลางค์ ตลอดสมัยโยนกเชียง นครเขลางค์ ตกเป็นของขอมและมอญ ต่อมาในสมัยสุโขทัย พ่อขุนเม็งรายแห่งนครเชียงใหม่ได้นำครนี้ไป ครั้นถึงสมัยอยุธยา นครนี้เป็นของไทยบ้างพม่าบ้าง บางคราวก็ขึ้นต่อนครเชียงใหม่ จนถึงสมัยกรุงธนบุรีเจ้าทิพยช้างขับไล่พม่าไปสำเร็จและได้ครองนครเป็น “พระยาสุระวะฤาไชยสงคราม “ต้นตระกูลเจ้าเจ็ดองค์ ที่เรียกว่า “เชื้อเจ็ดตน” ปัจจุบันเราเรียกนครเขลางค์นี้ว่า “จังหวัดลำปาง”

ชื่อนตัวหนังสือ “ลำปาง”

เพลง

ถ่ายจากรถวิ่งเห็นภูเขา

ลำปางอยู่ห่างจากกรุงเทพ 60 กิโลเมตรสภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงมีภูเขาล้อมรอบบริเวณตอนเหนือเป็นป่าเขาอุดมสมบูรณ์ด้วยไม้มีค่า เช่น ไม้สัก

ทุ่งนา

ส่วนตอนกลางนั้นเป็นที่ราบสูงใหญ่ จึงเป็นแหล่งเกษตรกรรมสำคัญของจังหวัด

แม่ค้าเอาเอามือคนขาวเหนียว ผลไม้, ผัก, ภายในตลาด

อาศัยภูมิประเทศเช่นนี้ ลำปางจึงจัดเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความอุดมสมบูรณ์

เพลง

รถม้าวิ่ง

บรรยาย ในการไปเที่ยวลำปางโดยเฉพาะในตัวเมืองควรรหาโอกาสนั่งรถม้าอันเป็นสัญลักษณ์ของนครลำปาง เพราะมีอยู่แห่งเดียวในประเทศไทย รถม้าลำปางนี้มีกำเนิดมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 เดิมเป็นรถประจำตำแหน่งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในราชสำนัก ต่อมาเมื่อรถยนต์เริ่มมีใช้ใน พ.ศ. 2458 รถม้าตกอับถูกลดระวางประกอบกับรถไฟขยายเส้นทางมาถึงลำปาง ที่นี่จึงกลายเป็นแหล่งรถม้าตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน นับได้กว่า 60 ปีแล้ว

เพลง

รถม้าวิ่งข้ามสะพานรัฐฎาภิเศก

บรรยาย ภายในตัวเมืองลำปางมีสิ่งก่อสร้างที่เก่าแก่หลาย

แห่ง เช่นสะพานรัชฎาภิเศก สะพานนี้สร้างตั้งแต่ครั้ง
 รัชกาลที่ 6

ห้าแยกหอนาฬิกา จากสะพานรัชฎาภิเศกก็จะมาถึงห้าแยกหอนาฬิกา ซึ่ง
 เป็นจุดรวมของถนนสายต่าง ๆ ของอำเภอเมือง

รถม้าข้ามสะพานเริ่มเลี้ยวเข้าถนน, หลวงพ่อคำ เมื่อเข้ามาถึงตัวเมืองอย่าลืมแวะไปกราบพระพุทธรูป
 รับตราয়ชัยวัฒนัจฉกรทศหรือหลวงพ่อกำ ซึ่งพระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้เป็นมิ่งขวัญแก่ชาว
 ลำปางประดิษฐานอยู่ ณ หอพระหน้าศาลากลางจังหวัด...

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง และอย่าลืมเดินเลยต่อไปอีกสักนิด เพื่อทำความเคารพ
 ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

รถม้าวิ่งในเมืองผ่านสี่แยกศาลากลาง ไม่ห่างจากศาลเจ้าพ่อหลักเมืองนัก เป็นที่ทำการของ
 เทศบาลเมืองลำปาง ซึ่งเป็นสถานที่ทำงานของสตรีตัว
 อย่างท่านหนึ่ง ซึ่งขณะนี้ท่านเป็นสตรีไทยคนเดียวที่ได้
 ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี ท่านผู้นี้ก็คือ คุณบุญเทียม
 สุวรรณวัตต์ ค่ะ

คุณบุญเทียม ชื่อนชื่อ บุญเทียม
 สุวรรณวัตต์
 เชื่อนกิวลม

เสียงในเทพยูเมติก
เพลง
 บรรยาย ห้วงน้ำอันกว้างใหญ่ดูเว้งว่างเหมือนทะเลสาบ
 นี้ คืออ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ของจังหวัดลำปาง ซึ่งถูกเก็บ
 กักไว้ด้วยเขื่อนกิวลม..... เขื่อนกิวลมอยู่ในเขตอำเภอ
 เมืองห่างจากตัวเมืองออกไปในตำบลและนอกจากจะ
 ทำประโยชน์ให้แก่การเพาะปลูกของลำปางอย่างมหาศาล
 แล้ว ยังมีความงดงามของธรรมชาติที่ติดตาตรึงใจอีกด้วย
 ทุกรกัก็ดียังมีบางแห่งที่ขาดแคลนน้ำมากเช่น ตำบล
 เสริมชัยในอำเภอเสริมงามเป็นต้น ด้วยเหตุนี้เองเมื่อ
 เดือนมีนาคม ปี 2522 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึง
 มีพระราชดำริให้กรมชลประทานสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ต้า

ขึ้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรเป็นการเร่งด่วน หากอ่างเก็บน้ำนี้สร้างเสร็จก็จะสามารถช่วยให้ราษฎรมีน้ำใช้ตลอดปีสามารถเพาะปลูกและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้เป็นอย่างดี

ฝ่ายแม่เรียง

ส่วนในตำบลเสริมขวา อำเภอเสริมงามนั้น ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินโครงการฝ่ายแม่เรียงพัฒนาขึ้น และเพื่อสนับสนุนโครงการนี้จึงโปรดให้ดำเนินโครงการท่อลอดเหมืองส่งน้ำและบ่อดักตะกอนทรายขึ้นด้วย ท่อลอดเหมืองส่งน้ำก็คือการสร้างท่อลอดลำห้วยไปเพื่อส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูกนั่นเอง ถ้าหากสร้างเสร็จจะทำให้ตำบลเสริมขวามีน้ำอุดมสมบูรณ์ขึ้นกว่าเดิมมาก

โครงการพระราชปรารภ

นอกจากนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรที่ยืนหมั่นเพียรแต่ยากจนให้สามารถประกอบอาชีพได้จึงได้เกิดโครงการจัดสรรที่ดินประกอบอาชีพตามพระราชปรารภขึ้น โดยจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรเพาะปลูกก่อนโดยมีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำและให้ความรู้ในด้านเกษตรกรรมตลอดเวลาเมื่อได้ผลผลิตแล้วจึงผ่อนชำระค่าที่ดินแก่ทางการจนกว่าจะหมด

ไร่ลับประด

ที่เห็นอยู่นี้เป็นไร่ลับประดในโครงการพระราชปรารภซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ปี 2516

ไร่อ้อย

การเกษตรกรรมที่เป็นอาชีพหลักอย่างหนึ่งของ ชาวลำปาง คือการทำไร่อ้อย การทำไร่อ้อยนี้ชาวลำปางโดยเฉพาะในอำเภอเกาะคา หันมาสนใจทำกันอย่างจริงจังเมื่อโรงงานน้ำตาลลำปางสร้างขึ้นที่เกาะคาในปี 2480 เป็นโรงงานน้ำตาลแบบทันสมัยแห่งแรกในประเทศไทยและอาชีพทำไร่อ้อยเพื่อป้อนโรงงานนี้ก็ยังคงเป็นที่นิยมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

โรงงานทำถ้วยชาม

โรงงานไฟฟ้าแม่เมาะ

พระพุทธรูปพระเกษมณี

วัดพระแก้วดอนเต้า

เพลง

ทรัพยากรอีกอย่างหนึ่งคือดินขาวที่อำเภอแจ้ห่ม ทำให้ชาวลำปางนิยมสร้างโรงงานเครื่องปั้นดินเผากันมาก จนขณะนี้มียู่ประมาณ 22 โรง โรงงานที่เห็นอยู่นี้ผลิตถ้วยชามจำหน่ายภายในจังหวัดและส่งออกสู่ต่างจังหวัดด้วย เมื่อที่ใดมีโรงงานมากก็ย่อมต้องการไฟฟ้ามาก จากการสำรวจที่กิ่งอำเภอแม่เมาะพบแหล่งแร่ลิกไนท์ขนาดใหญ่ มีถ่านลิกไนท์ฝังตัวอยู่ใต้ดินไม่ต่ำกว่า 120 ล้านเมตริกตัน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงได้กำหนดโครงการไฟฟ้าพลังไอน้ำแม่เมาะขึ้นและลงมือสร้างในปี 2516 ถ้าสร้างเสร็จตามโครงการ โรงไฟฟ้าแม่เมาะจะเป็นโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่เป็นแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของประเทศไทย และจะสามารถช่วยควบคุมระบบน้ำในอ่างเก็บน้ำที่เขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ได้ดีขึ้น ลดภาระโรงไฟฟ้าพลังน้ำและเก็บน้ำไว้ใช้ในคราวจำเป็นได้สามารถผลิตไฟฟ้าให้แก่จังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือทั้งยังจะกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าชมอีกแห่งหนึ่งในลำปางด้วย

ใกล้ ๆ กับโรงไฟฟ้าแม่เมาะนี้ มีพระพุทธรูปปูนปั้นท่าทองแบบสุโขทัย สูง 40 เมตรของสำนักสงฆ์เวียงสวรรค์ เรียกว่าเป็นพระพุทธรูปใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ

วัดพระแก้วดอนเต้าเป็นวัดเก่าแก่ที่สำคัญมากวัดหนึ่งในจังหวัดลำปางมีพระเจดีย์โบราณบรรจุพระเกศาธาตุของพระพุทธองค์ในสมัยเจ้าบุญวาทย์วงศ์มานิตเป็นเจ้าเมืองลำปางได้บูรณะใหม่ติดทองจังโกจากยอดถึงคอรชง หน้าพระเจดีย์มีมณฑปแบบพม่า วัดนี้เคยเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกตก่อนอัญเชิญมากรุงเทพมหานครนานถึง 32

ปี สาเหตุที่ได้ชื่อว่าวัดพระแก้วดอนเต้ามีตำนาน
เล่าว่า พระเถระที่วัดนี้ได้นำพระแก้วที่พบในหมากเต้า
หรือแดงโมที่นางสุชาดาถวายไปสลักเป็นพระพุทธรูปเรียก
ว่า พระแก้วดอนเต้า ต่อมานางสุชาดาถูกไล่ความว่ามีเรื่อง
ชู้สาวกับพระเถระเจ้าเมืองจึงสั่งประหารนาง ส่วนพระ
เถระได้อัญเชิญพระแก้วดอนเต้าหนีไปฝากไว้ที่วัดพระ
ธาตุลำปางหลวงและคงอยู่ที่วัดนี้จนถึงปัจจุบัน

เพลง

วัดพระธาตุลำปางหลวง

บรรยาย วัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นวัดที่สำคัญที่สุดใน
นครลำปาง ตั้งอยู่ที่อำเภอเกาะคา ห่างจากตัวเมืองประ-
มาณ 18 กิโลเมตรตามตำนานเล่าว่าพระเจ้าศรีหัตถะ เจ้า
ผู้ครองนครสร้างขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุเมื่อ
ปี 1039 ซึ่งถ้าเป็นจริงก็แสดงว่าต้องมีเมืองของเจ้า
ศรีหัตถะอยู่ก่อนที่พระเจ้าอนันตยศจะสร้างเขลางค์นคร
ซึ่งอาจเป็นไปได้หรือไม่ได้เท่าเท่ากัน เพราะแม้แต่ชื่อ
นครลำปางหลวง ยังมีที่มาถึง 12 ทางด้วยกัน พระธาตุ
ลำปางหลวงเป็นศิลปะแบบลานนา ณ พระธาตุลำปาง
หลวงนี้เองในสมัยกรุงธนบุรี เจ้าทิพย์ช้างได้ประกอบ
วีรกรรม โดยลอบเข้ามาสังหารท้าวมหายศแม่ทัพเมือง
ลำพูนซึ่งขึ้นกับพม่า และมาตั้งทัพอยู่ในวัดนี้ภายหลังเมื่อ
ครองนคร แล้วเจ้าทิพย์ช้างได้บูรณะวัดนี้และกลายเป็น
ประเพณีของผู้สืบสกุล ณ ลำปางที่จะซ่อมแซมวัดนี้
สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

วิหารหลวง, พระเจ้าล้านทอง

ทางทิศตะวันออกของพระธาตุลำปางหลวงเป็น วิหาร
หลวงเจ้าหาญศรีหัตถะมหาสุรมนตรี เจ้านครลำปาง
องค์สุดท้ายสร้างขึ้นเมื่อประดิษฐานพระเจ้าล้านทอง
พระพุทธรูปสัมฤทธิ์ปางมารวิชัย

พระเจ้าทันใจ

บนฐานด้านหลังซุ้มปราสาทพระเจ้าล้านทองเป็นที่ประดิษฐาน พระเจ้าทันใจ ซึ่งเชื่อกันว่าใครไม่มีบุตรก็สามารถจะขอได้สมใจปรารถนา

เพลง

เจดีย์ขาว

บรรยาย วัดที่ตั้งงามน่าชมอีกแห่งหนึ่งคือวันเจดีย์ขาวอยู่ห่างจากตัวเมืองลำปางไปทางแจ้ห่มเป็นศิลปะลานนาผสมพม่าฐานสี่เหลี่ยมจตุรัสก่ออิฐถือปูนองค์กลางเป็นเจดีย์ใหญ่ เจดีย์อีก 19 องค์มีขนาดเท่า ๆ กัน ที่เรียกว่าเจดีย์ขาว นั้นเพราะภาษาเหนือชาวแปลว่ายี่สิบ เจดีย์ขาวก็คือเจดีย์ยี่สิบองค์นั่นเองวัดนี้มีตำนานเล่าว่าหลังจากพระพุทธองค์เสด็จปรินิพพานแล้วประมาณ 500 ปี เจ้าเมืองชื่อพระยามิลินทร์สร้างเจดีย์ขึ้น เพื่อบรรจุพระเกศาของพระอรหันต์เถระที่มาเผยแผ่พระพุทธศาสนา หลังจากนั้น เจดีย์ถูกทิ้งร้างมานานจนถึงปี 2459 พระภิกษุพม่าอุชชะผันตาเถระ จากมณฑลพม่าพบวัดร้างนี้เข้าจึงชักชวนเจ้าเมืองคือเจ้าบุญวาทย์องค์มานิตและชาวนครลำปางให้ช่วยกันบูรณะอยู่ 7 ปี จึงเสร็จสมบูรณ์

วัดศรีชุม

วัดศรีชุมเป็นวัดใหญ่สร้างแบบศิลปะพม่าที่ตั้งงามแห่งหนึ่ง มีป้ายบอกไว้ 3 ภาษา คือภาษาไทย ภาษาพม่า และภาษาอังกฤษสร้างขึ้นเมื่อประมาณ 80 กว่าปีมาแล้ว ทั้งผู้บริจาคเงินและช่างล้วนเป็นชาวพม่าทั้งสิ้น

วัดนี้มีความงามตรงหลังคาพระอุโบสถเป็นเครื่องไม้ประดับ ด้วยลายฉลุสีทอง ยอดแหลมสูงลดหลั่นกันเป็นชั้น ๆ

ข้างพระอุโบสถมีพระเจดีย์สีขาว ลวดลายภายในงดงามมากตามศิลปะพม่า

วัดศรีรองเมือง

วัดใหญ่ที่เป็นศิลปะพม่าอยู่ในเขตอำเภอเมืองที่น่าชม

อีกวัดหนึ่ง สร้างภายหลังวัดศรีชุม 7 ปี คือวัดศรีรองเมือง สร้างโดยชาวพม่าที่เข้าทำงานป่าไม้กับบริษัทอังกฤษภาย หลังรับสัมปทานทำป่าไม้ ต่อจันร่ำรวยจึงสร้างและบูรณะ วัดต่าง ๆ ในลำปางสำหรับวัดนี้ สร้างขึ้นด้วยฝีมือช่าง พม่าจากประเทศพม่าเดิมชื่อวัดท่าควายน้อย เมื่อรัชกาล ที่ 7 เสด็จลำปางได้พระราชทานชื่อให้ใหม่ว่า วัดศรีรอง เมือง

วัดป่าฟาง

พระเจดีย์สี่ทงอร่ามที่เห็นอยู่นี้ เป็นพระเจดีย์ภายในบริเวณ วัดป่าฟาง ซึ่งสร้างตามแบบศิลปลานนามสมพม่าที่งดงาม อีกแห่งหนึ่งในนครลำปาง

วัดป่าฟาง

พระธาตุม่อนทรายบนอน

วัดโบราณที่สำคัญยิ่งอีกแห่งหนึ่งคือวันพระธาตุม่อนทราย บนอนซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของอำเภอวังพร้าว สร้างสมัยใด ไม่ปรากฏเข้าใจกันว่าคงสร้างในสมัยเชียงแสน องค์พระ ธาตุเป็นศิลปลานนามสมพม่า... มีตำนานเล่าว่า ครั้ง พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นทรายคำหรือเนื้อทราย เคยวิ่งหนีนายพรานมาถึงม่อนหรือภูเขาเตี้ย ๆ แห่งนี้เมื่อ พระพุทธองค์เสวยพระชาติเป็นพระสบนโคดมก็ได้เสด็จ โปรดสัตว์มาถึงเขาและได้ประทานพระเกศาธาตุให้ พระอานนท์บรรจุไว้ที่นี่ เชื่อกันว่าพระเกศาธาตุดังนั้น อยู่ในองค์พระธาตุที่ปรากฏอยู่ถึงปัจจุบัน

เพลง

บ้านเสานัก

บรรยาย ลำปางมีวัดโบราณอยู่มากมาย แต่มีบ้านโบราณ ที่สมบูรณ์แบบเหลืออยู่เพียงหลังเดียวคือบ้านเสานักของ อาจารย์วัลย์ ลีลานุช ที่ท่ามะโอ ในตอนกลางคืนบ้านนี้ จึงมักจะได้อันรับแขกบ้านแขกเมืองด้วยพิธีเลี้ยงขันโตก ตามแบบประเพณีเก่าของชาวเหนือ

โรงเรียนบุญวาทย์

เพลง

บรรยาย ที่เห็นอยู่นี้คืออนุสาวรีย์เจ้าบุญวาทย์วงศ์มานิต เจ้านครลำปาง ผู้ก่อตั้งโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย โรงเรียนแห่งแรกของจังหวัดลำปาง สร้างสมัยรัชกาลที่ 5 เดิมอยู่ที่วัดพระแก้วดอนเต้า ต่อมาเจ้าบุญวาทย์วงศ์มานิตซื้อที่ให้ใหม่และรัชกาลที่ 6 ครั้งยังดำรงพระยศเป็นสยามกุฎราชกุมารได้เสด็จมาเปิดโรงเรียนเมื่อปี 2448 และพระราชทานนามให้ว่า โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ปัจจุบันตัวโรงเรียนย้ายมาอยู่บริเวณนอกกำแพงเมืองเพราะที่เดิมคับแคบโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัยเป็นโรงเรียนในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมแบบผสม มีหลักสูตรถึงมัธยมปลาย

เพลง

สนามกีฬา

บรรยาย ในด้านการกีฬาชาวลำปางสนใจเล่นกีฬากันไม่น้อย ทางราชการจึงได้สร้างสนามกีฬาขึ้น และโดยเฉพาะขณะนี้กำลังสร้างสนามกีฬาเพื่อเตรียมการ เป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาเขตครั้งที่ 13

เพลง

ศาลเล็กใหญ่สองข้างทาง

บรรยาย ระหว่างทางไปอำเภอองว เมื่อผ่านตรงเขตเชื่อมระหว่างกิ่งอำเภอแม่เมาะและอำเภอองวนั้นจะเห็นศาลจำนวนมากขนาดต่าง ๆ กันทั้งสองข้างถนน ศาลเหล่านี้ชาวลำปางนำมาสักการะเจ้าพ่อประตูผา วีรบุรุษของไทย ซึ่งไม่ปรากฏชื่อในประวัติศาสตร์ มีแต่เรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่าในปี 2310 ก่อนกรุงแตกพม่าได้ยกมาตีหัวเมืองเหนือจนถึงลำปาง เจ้าเมืองจึงให้พระยามือเหล็กเป็นแม่ทัพตั้งรับทัพพม่าที่ประตูผา พระยามือเหล็กสู้พม่าจนหมดกำลังยืนพิงหน้าผาลิ้นชีวิต พม่าจึงเข้าตีลำปางได้

ครั้งสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีกู้เอกราชได้และพระยา
กาวิละได้เป็นเจ้าเมืองเชียงใหม่ จึงชักชวนชาวลำปาง
สร้างศาลขึ้นเป็นการสักการะแก่วิญญาณของพระยา
มือเหล็กแต่ศาลนี้ในปัจจุบันนิยมเรียกกันทั่วไปว่า ศาล
เจ้าพ่อประตูผา

รถวิ่งกวดแตร

ทุกวันนี้ผู้ที่ขับรถผ่านบริเวณศาลจะบีบแตรรถ 3 ครั้ง
ตามความเชื่อที่ว่าเป็นการแสดงความคารวะต่อเจ้าพ่อ
ประตูผา

ศูนย์ฝึกลูกช้าง

เพลง

บรรยาย ห่างจากศาลเจ้าพ่อประตูผาไปประมาณ 5 กิโลเมตร
ในเขตอำเภองาวมีโรงเรียนที่น่าชมมากเป็นแห่ง
เดียวในประเทศไทย คือโรงเรียนช้าง ที่เรียกอย่างเป็นทางการว่า
ศูนย์ฝึกลูกช้างขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
มีเนื้อที่ 15 ไร่ เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2512 ศูนย์ฝึก
ลูกช้างนี้มีผู้สนใจมาเยี่ยมชมทั้งชาวไทยและชาวต่าง
ประเทศ แม้แต่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรง
เคยมาประทับทอดพระเนตรการฝึกลูกช้าง ณ.ศาลาแห่งนี้
ในแต่ละปีจะมีลูกช้างมาฝึกประมาณ 8-10 เชือก ลูกช้าง
ที่จะถูกฝึกขึ้นแรกอายุประมาณ 4-5 ปี ทั้งนี้แล้วแต่สุขภาพ
อนามัย และความเจริญเติบโตของลูกช้าง ในระยะแรก
ลูกช้างจะถูกฝึกให้รู้จักการใส่โซ่ การให้ความเย็นลง การ
อาบน้ำ ระเบียบวินัยอื่น ๆ ประมาณ 1 เดือน

ภายหลังเข้าให้ความรู้ขึ้น

ช้างลากซุง

หลังจากนั้นก็จะถูกฝึกตามตารางฝึกจนถึงอายุ 10 ปี เป็น
การฝึกให้รู้จักการลากซุงด้วยวิธีการต่าง ๆ บนภูเขาและ
พื้นเรียบ

ภาพช้าง 2 ตัวยกซุง

นอกจากนี้ลูกช้างจะถูกฝึกให้รู้จักทำงานร่วมกันเป็นหมู่รู้
จักทำตามคำสั่งของควาญ

ภาพขบวนช้างเดิน

โรงเรียนช้างนี้มีการปิดเทอมเหมือนโรงเรียนโดยทั่วไป
ระยะปิดเทอมเรียกว่า เข้าปางแรม อยู่ระหว่างเดือนมีนาคม
ถึงพฤษภาคม ซึ่งเป็นฤดูร้อน นักเรียนช้างจะถูกปล่อย
ให้พักผ่อนในป่าดงดิบที่มีหญ้าและน้ำอุดม จนกว่าจะถึง
เวลาเปิดเรียนในเดือนมิถุนายน หลังจากเรียนตามหลัก
สูตร 5-6 ปี แล้ว นักเรียนช้างจะสำเร็จการศึกษา สามารถ
เข้าประจำทำงานตามหน่วยต่าง ๆ ของฝ่ายทำไม้ภาคเหนือ
ได้เป็นอย่างดี

เพลง

ถ้ำผาไท

บรรยาย จากศูนย์ฝึกลูกช้างไปตามเส้นทางสู่อำเภอมงมณี
ธรรมชาติงดงามน่าชมมากแห่งหนึ่งคือ ถ้ำผาไท เมื่อเดิน
ขึ้นบันไดไป 283 ขั้น ก็จะถึงทางเข้าถ้ำเล็กถ้ำน้อยมาก
มายล้นแล้วแต่งดงามทั้งสิ้น ถ้ำผาไทนี้รัชกาลที่ 7 เคย
เสด็จมาประพาสเมื่อปี 2469

เพลง

น้ำตกวังแก้ว

บรรยาย สายน้ำแพรวพราวที่งามจับตานี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของน้ำตกวังแก้ว ในเขตอนุทยานของกรมป่าไม้ อยู่ห่าง
จากตัวเมืองลำปาง 130 กิโลเมตร ในเขตอำเภอวังเหนือ
อำเภอเหนือสุดของจังหวัดลำปาง อันเป็นต้นกำเนิดของ
แม่น้ำวัง น้ำตกวังแก้วมีชื่อซ้ำกัน 2 แห่ง อีกแห่งหนึ่งอยู่
ที่บ้านเมืองตึง ตำบลร่องเคาะ ส่วนน้ำตกแห่งนี้เป็นน้ำ
ตกวังแก้วที่บ้านห้าง ตำบลทุ่งฮั่ว เดิมเรียกน้ำตกแม่กิต
เพราะ เกิดจากคอยแม่กิต ภายหลังนายยนต์ ทับโพธิ์ นาย
อำเภอวังเหนือเปลี่ยนชื่อเป็นน้ำตกวังแก้ว เมื่อปี 2506
น้ำตกนี้นับชั้นกันจริง ๆ ได้ 110 ชั้น แต่ถ้านับเฉพาะชั้น
ใหญ่ ๆ จะได้ 7 ชั้น สามชั้นแรกเดินไม่ลำบากมากนัก
จากนั้นต้องปีนตามชะง่อนหิน บางคราวต้องเดินตัดข้าม

น้ำตก 2 ชั้น (ชุมแอ่ท)

น้ำตกไป แต่หินไม่ลื่นเพราะเป็นหินปูน ทิวทัศน์ที่งดงาม และเสียงน้ำตกที่ซวนฟังก็น่าจะได้อยู่ชั่วนาตาปี น้ำตกวังแก้วไม่เคยทำให้ใครผิดหวังไม่ว่าจะเป็นฤดูกาลใดก็ตาม

เฟดแอ่ท _____

เฟดอิน

ภาพสรุปเรื่อง

เพลง

บรรยาย ลำปางหรือเขลางค์นคร เป็นนครแห่งศิลปที่งามแปลกตา เพราะมีทั้งศิลปแบบภาคเหนือแท้ ๆ ภาคเหนือผสมพม่า มีวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างไม่จืดจาง มีความงามตามธรรมชาติ-ที่น่าหลงใหลมีความเจริญทันสมัยที่น่าชื่นชมมีทรัพยากรมีค่ามหาศาลที่น่าหวงแหน ชาวลำปางรวมทั้งชาวไทยผู้ไปเยือนคงเว้นไม่ได้ที่จะภูมิใจในเขลางค์นครอันเป็นส่วนหนึ่งของ แผ่นดินของเรา

ช้อนครดิดทำยรายการ

“แผ่นดินของเรา”

ขอขอบคุณ

นายไสว ศิริมงคล

ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

นางบุญเทียม สุวรรณอัถถ์

นายกเทศมนตรีเมืองลำปาง

คณะเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน

คณะเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกลูกช้าง

คณะเจ้าหน้าที่ป่าไม้วนอุทยานน้ำตก

วังแก้ว

คณะเจ้าหน้าที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะ

เพลงแผ่นดินของเรา

ขนิษฐา สุวรรณชาติ

ประสานงาน

เดช-ศรีนวล

ถ่ายภาพ

สุรพล ยอดเมืองเจริญ

กิจลักษณ์ ดีประวัติ

ลำดับภาพ

อุดม เจริญพุกษาชาติ

ประกอบเสียง

วันเพ็ญ เซ็นตระกุล

บท - บรรยาย

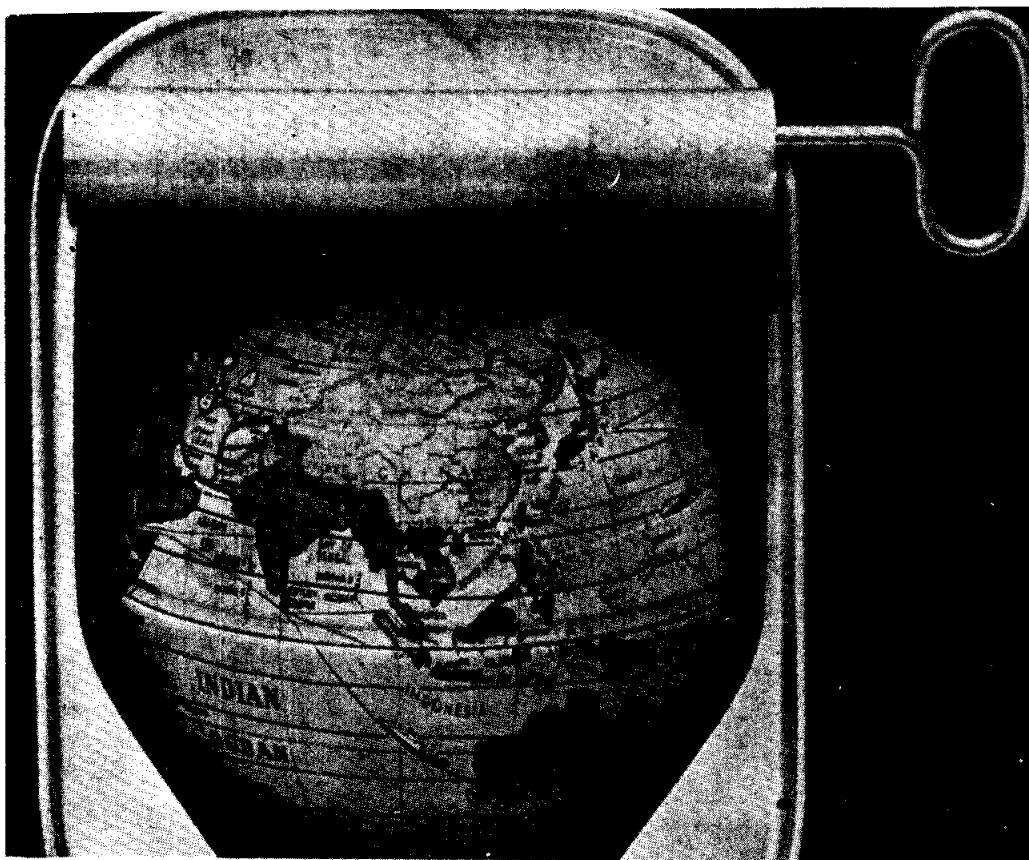
สุวรรณ เมตยานุวัฒน์...ที่ปรึกษา

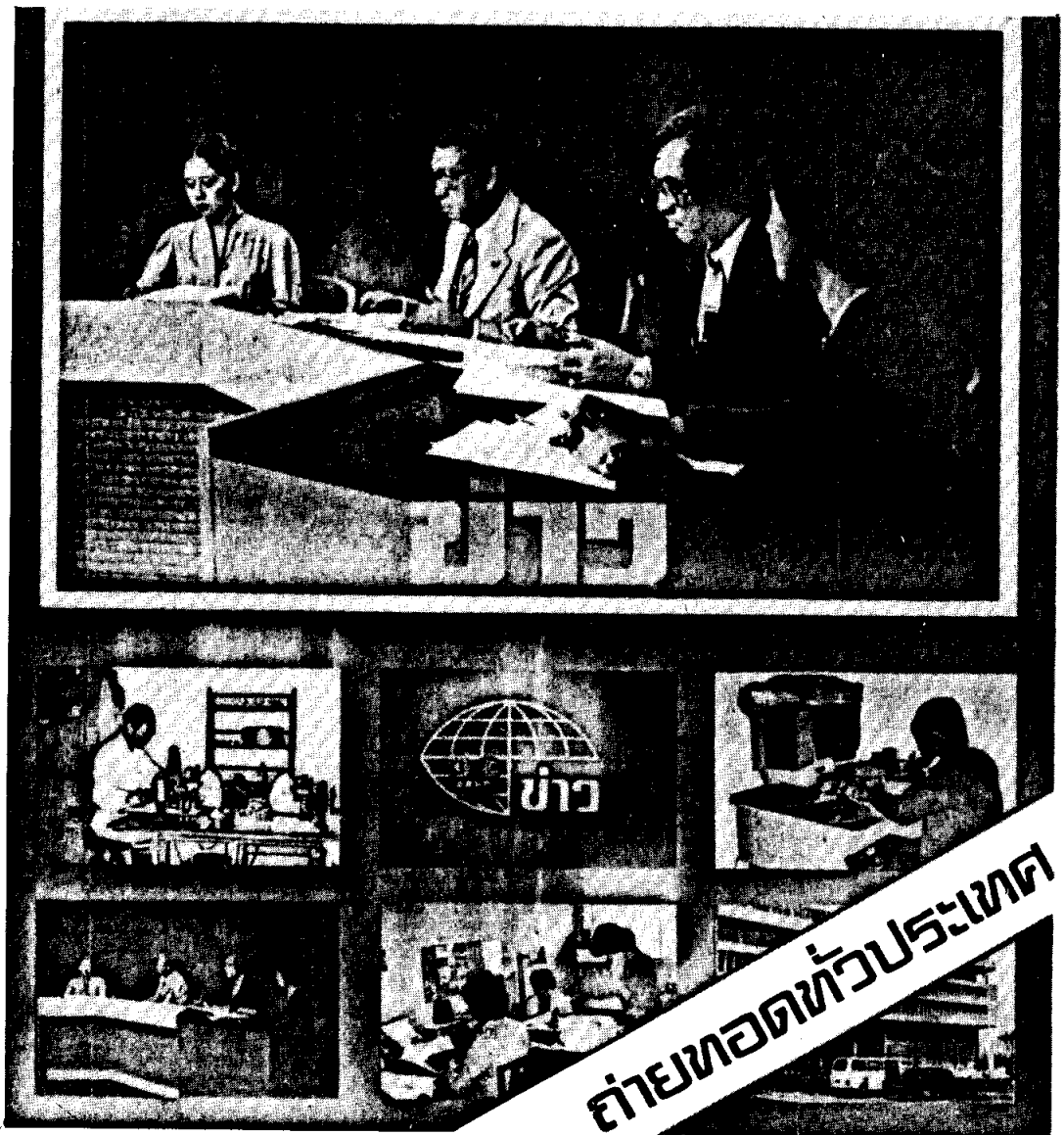
คณะเจ้าหน้าที่ศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต
1 ลำปาง
คณะเจ้าหน้าที่โรงงานน้ำตาลลำปาง
คณะเจ้าหน้าที่เกษตรลำปาง
บริษัทไทยแลนด์เทเบิลแวร์ (1974) จำกัด
นายรุ่งโรจน์ ณ ลำปาง
อาจารย์วิสัย สีสานุช
ข้าราชการและ ชาวลำพูน ทุกท่าน

การผลิตรายการข่าว (News)

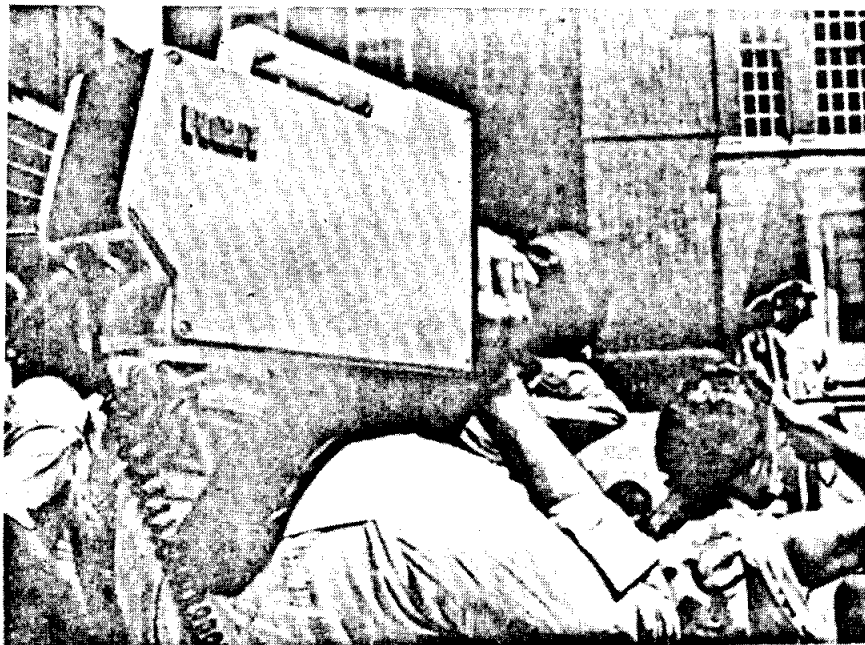
การผลิตรายการข่าว เป็นหน้าที่ของสถานีที่จะต้องเสนอข่าวในรายการสถานี ส่วนมากสถานีจะมีฝ่ายข่าวขึ้นโดยเฉพาะ โดยมีหัวหน้าฝ่ายข่าวเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งความรับผิดชอบของฝ่ายข่าว คือ

1. รับผิดชอบข่าวที่จะนำมาแพร่ภาพออกอากาศทุกชนิด ทั้งข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ
2. เสนอข่าวตามนโยบายของสถานีและของรัฐ
3. เสนอข่าวให้ถูกใจผู้ชม
4. เสนอข่าวด้วยความรวดเร็ว
5. เสนอข่าวด้วยความถูกต้อง
6. รับผิดชอบในข่าวที่แพร่ภาพไปแล้ว

ถ่ายทอดทั่วประเทศ

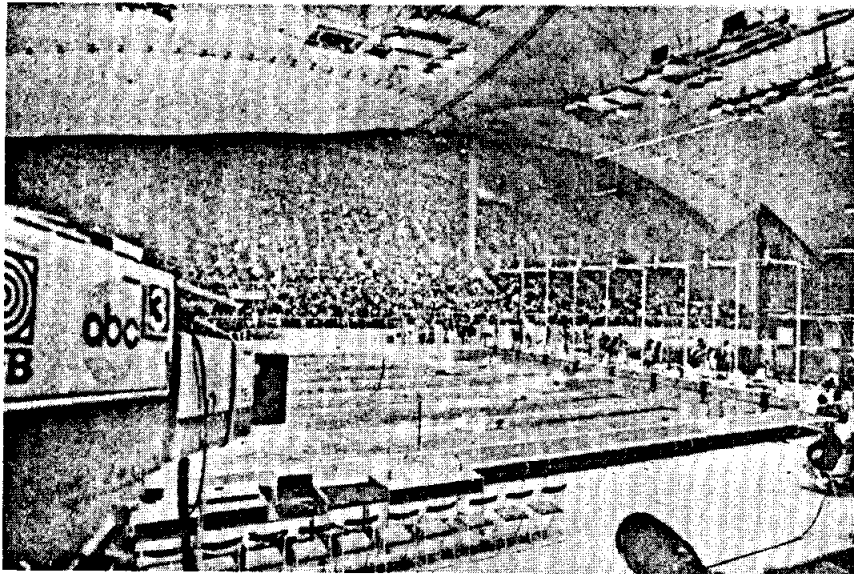
Courtesy of RCA Broadcast Systems

RCA TK-76 Portable Camera (Mini-Cam) Covering a News Event.

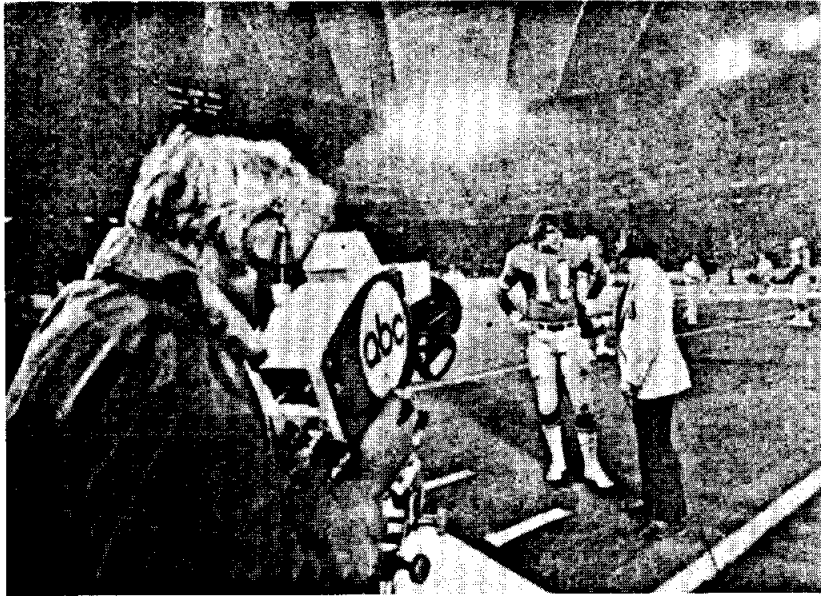
Transporting a Camera
During 1976 Winter
Olympics.

*Copyright, American Broadcasting
Companies, Inc.*

Copyright, American Broadcasting Companies, Inc.

ABC Covering 1976 Summer Olympics

Shooting a Sports Interview with a Mini cam.

ข่าวในประเทศ คือข่าวที่เกิดขึ้นภายในประเทศ อาจแยกเป็น ข่าวประกอบภาพต่าง ๆ ดังนี้

1. ข่าวในราชสำนัก
2. ข่าวราชการ
3. ข่าวทั่วไป
4. ข่าวเศรษฐกิจ
5. ข่าวอาชญากรรม
6. ข่าวในวงการกีฬา
7. ข่าวบันเทิง

ลักษณะการจัดรายการข่าวภายในประเทศ

1. แหล่งข่าวตามประเภทต่าง ๆ ว่าวันนี้มีอะไรบ้างที่จำเป็นต้องเสนอ
 2. ส่งเจ้าหน้าที่ คือ ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ไปทำข่าว
 3. รวบรวมข่าว และเขียนข่าวให้ได้รับความกระชับรัด
 4. คำสั่งรัฐบาล คำแถลงการณ์ พระบรมราชโองการ และอื่น ๆ บางข่าวตัดไม่ได้
 5. เรียงข่าวตามความสำคัญก่อนหลัง เช่น ข่าวในราชสำนักขึ้นต้น ต่อไปเป็นข่าวของรัฐบาล และจบด้วยข่าวธุรกิจ เป็นต้น
 6. ตรวจสอบความถูกต้องก่อนหลัง
 7. ให้ผู้สื่อข่าวให้ข้อมูล และรายละเอียดของข่าวบางข่าวแก่ผู้อ่านข่าว
 8. เมื่อแพร่ภาพ ผู้อ่านข่าวอาจมีผู้อ่านข่าว 1 คน หรือหลายคนก็ได้ บางสถานีมีผู้อ่านข่าวเฉพาะข่าว บางสถานีอ่านคนเดียวรวด และมีภาพยนตร์ ภาพ เสนอประกอบบางข่าวด้วย
- ข่าวต่างประเทศ** เป็นข่าวที่ฝ่ายข่าวของสถานีอาจทำได้เป็น 3 ทางดังนี้
1. ส่งนักข่าว หรือผู้สื่อข่าวกับช่างภาพออกไปทำข่าวต่างประเทศเอง
 2. ซื้อข่าวจากต่างประเทศ เช่น ข่าววิสนิวส์กับ U.P.I.T.N. เป็นต้น
 3. แลกเปลี่ยนข่าวระหว่างไทยกับต่างประเทศมีขบวนการทำข่าวต่างประเทศดังนี้
1. เมื่อได้ข่าวมาแล้วจะส่งเจ้าหน้าที่ไปหาเองหรือซื้อแลกเปลี่ยนข่าวจากสำนักข่าวต่าง ๆ แล้ว
 2. ถ้าเป็นภาษาต่างประเทศก็แปลเป็นภาษาไทยที่ถูกต้อง
 3. เรียงลำดับความสำคัญของข่าว

4. ตรวจสอบความถูกต้องของข่าว

5. ผู้รับผิดชอบในการแปลข่าว หรือบรรณาธิการข่าวต้องเป็นผู้ประสานงานกับผู้อ่านข่าวในความสำคัญภาษาและคำศัพท์บางคำให้ผู้อ่านข่าวเข้าใจและอ่านถูกต้อง

6. จัดภาพเพิ่มเติมในกรณีที่มีความจำเป็น

ภาพยนตร์ข่าวและเทปโทรทัศน์ข่าว

ในการแพร่ภาพทางโทรทัศน์นั้น ภาพเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์ข่าวหรือเทปโทรทัศน์ข่าว ปัจจุบันยังนิยมทำภาพยนตร์ข่าวอยู่มีเป็นเทปโทรทัศน์บ้าง แต่ไม่มากนักในฝ่ายข่าวจึงมีแผนกภาพยนตร์ และเทปโทรทัศน์ในฝ่าย เพื่อให้ข่าวดำเนินงานในการทำข่าวเป็นภาพยนตร์โดยฝ่ายข่าวเอง ดังนั้น ฝ่ายข่าวจึงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

1. รับผิดชอบในการส่งช่างภาพไปถ่ายภาพยนตร์ หรือเทปข่าวพร้อมผู้สื่อข่าว

2. รับผิดชอบในการล้างฟิล์มภาพยนตร์ ตัดต่อฟิล์มภาพยนตร์ และเทปโทรทัศน์ เพื่อให้ข่าวเป็นไปตามลำดับข่าวโดยให้ดูบท และรายละเอียดของข่าวประกอบในการตัดต่อ

3. ตรวจสอบภาพทั้งภาพยนตร์ และเทปโทรทัศน์ให้ตรงกับบทบาทหรือเนื้อหาข่าวจะต้องให้พอเหมาะกับภาพ

4. ให้เจ้าหน้าที่เซนเซอร์ได้ตรวจสอบได้

รายการถ่ายทอดนอกสถานที่

การถ่ายทอดรายการสดเป็นวิธีการเสนอข่าว และรายงานข่าวอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งการถ่ายทอดนี้จะมีรถถ่ายทอดที่มีเครื่องมือควบคุมการแพร่ภาพไว้พร้อมแล้วไปถ่ายทอดรายการต่าง ๆ เช่น พระราชพิธีต่าง ๆ ถ่ายทอดมวย กีฬา รายการบันเทิงกลางแจ้ง การประกวด หรือถ่ายทอดงานพิธีต่าง ๆ เป็นต้น การถ่ายทอดนอกสถานที่นั้นต้องอาศัยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานของฝ่ายจัดงาน เพื่อจัดสถานที่ให้ช่างภาพ กล้อง เครื่องเสียง ช่างแสง ได้ทำงานได้สะดวกขึ้น

การถ่ายทอดที่ทำกันระหว่างประเทศ หรือบางสถานที่ถ่ายทอดระหว่าง กรุงเทพมหานคร กับส่วนภูมิภาค คือการถ่ายทอดผ่านดาวเทียม การถ่ายทอดรายการผ่านดาวเทียมนี้อาจเป็นรายการสดหรือภาพยนตร์ หรือเทปก็ได้ เช่น ถ่ายทอดสดการชกมวย การแข่งขันฟุตบอล ข่าวต่างประเทศ เป็นต้น

การผลิตรายการโฆษณาและบริการธุรกิจ

รายการโฆษณา คือ รายการที่ผลิตขึ้นเพื่อการขาย ผลิตภัณฑ์ขายบริการ หรือความคิดซึ่งเป็นรายการที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ทุกสถานีจำเป็นต้องมี เพราะพื้นฐานของการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์โดยทั่วไปจำเป็นต้องใช้กำลังงาน กำลังคนคิด และวัสดุสำหรับผลิตรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์สร้างขึ้นด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่มีราคาแพง การเช่าเวลาสถานีหรือการจัดรายการแต่ละรายการหรือการจะผลิตรายการใด ๆ ออกมาทุกรายการจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่าย ดังนั้นรายการโฆษณาจึงเข้ามามีบทบาทในวงการวิทยุโทรทัศน์ ทั่วโลก ซึ่งมีอิทธิพลไปในสื่อมวลชนทุกประเภท ในสื่อมวลชนวิทยุโทรทัศน์ก็เช่นเดียวกันจำเป็นต้องใช้เงิน ซึ่งได้จากการโฆษณาการขายผลิตภัณฑ์หรือบริการธุรกิจที่เข้ามามีบทบาทเป็นส่วนประกอบของการแพร่ภาพของรายการแต่ละรายการโฆษณา หรือบริการธุรกิจจะเข้ามาเช่าเวลาในเวลากการแพร่ภาพของรายการ ซึ่งอาจทำได้หลายรูปแบบ

การคิดค่าเวลาโฆษณาจึงมีราคาแพง ซึ่งเท่ากับเป็นผู้อุปถัมภ์รายการต่าง ๆ ให้ดำเนินรายการไปได้ รายการต่าง ๆ ที่สถานีให้เช่าเวลาไป ผู้จัดก็ไปหาผู้อุปถัมภ์ คือผู้มีผลิตภัณฑ์สินค้า แล้วนำผลิตภัณฑ์นั้นมาโฆษณาให้ในรายการ ตามเวลาที่ตกลงกัน และไม่เกินเวลาที่ระเบียบข้อบังคับหรือกฎหมายกำหนด การโฆษณาเหล่านี้จะทำได้ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

รูปแบบของการจัดรายการโฆษณาวิทยุโทรทัศน์

รูปแบบของการจัดรายการโฆษณามีดังนี้

1. **ผลิตในห้องสตูดิโอ-สด** หรือ เทปโทรทัศน์ ภาพเป็นหลักจัดผลิตภัณฑ์สินค้าตัวอย่างสินค้าในห้องส่ง ผู้โฆษณา หรือโฆษกผู้ประกาศขายสินค้า ยืน หรือนั่งอยู่กับสินค้า ประกาศคุณภาพสินค้าชักชวนซื้อสินค้า บอกราคาและวิธีการซื้อสินค้า ถ้าเป็นการขายของใหญ่ ๆ เช่น รถยนต์ ตู้เย็น โฆษกจะยืน หรือนั่งในรถยนต์ หรือยืนข้างตู้เย็น พร้อมเปิดประตูตู้เย็นแสดงคุณภาพ ถ้าเป็นของเล็กอาจแสดงทดลองให้ดู มีคำพูดสั้น ๆ ราคาพิเศษ หรือคำสโลแกน เช่น โฆษณา รถยนต์ “ดัทสันเพื่อนที่แสนดี” หรือโฆษณากิจการธนาคารกรุงเทพ ก็ว่า “เพื่อนคู่คิดมิตรคู่บ้านธนาคารกรุงเทพ” หรือโฆษณาสายการบิน บริษัทเดินอากาศไทย ก็ใช้สโลแกนว่า “หนึ่งบินก็ถึงแล้ว” เป็นต้น ซึ่งคำขวัญนี้อาจพูดหรือทำเป็นตัวหนังสือขึ้นซึ่งรายการโฆษณาแบบนี้ทำสัญลักษณ์ไว้เลยเพื่อจบรายการ

2. **ผลิตในห้องสตูดิโอ สดหรือเทปโทรทัศน์เสียงเป็นหลัก** การผลิตคล้ายแบบที่ 1 แต่ใช้เสียงประกอบเป็นหลักซึ่งอาจทำได้หลายลักษณะ เช่น

1. ภาพกำลังแพร่ภาพออกอากาศแต่ใช้เสียงเมื่อกล้องถอยห่าง
2. ภาพสไลด์ ภาพถ่าย หรือภาพเขียนฉายแพร่ภาพบนจอ ใช้เสียงโฆษณาประกอบ โดยให้ภาพอยู่นิ่งใช้อยู่โดยทั่วไป
3. ภาพยนตร์เงียบหรือเทปโทรทัศน์ แล้วใช้เสียงจากเทปเสียงประกอบเสียงอีกทีหนึ่ง
3. ภาพยนตร์หรือเทปโทรทัศน์แสดงจริง ถ่ายเป็นภาพยนตร์หรือเทปโทรทัศน์ต้องมีผู้แสดงประกอบและผลิตภัณฑ์ใช้เสียงประกอบอธิบายยกคุณภาพประกอบก่อนใช้และหลังใช้ผลิตภัณฑ์
4. ภาพยนตร์หรือเทปโทรทัศน์ไม่ได้แสดงจริง ใช้ภาพเคลื่อนไหว เช่น การเดินร่า, ภาพทำจากการควบคุม (Special effect) การ์ตูน หุ่น ภาพเคลื่อนไหว (Animation) และภาพหยุด (Stop motion) เป็นภาพต้องมิดนตรี เสียงอื่นประกอบระหว่างภาพ และหยุดเพลง และเพลงต่อเมื่อพูดจบ
5. การผสมหลายๆ อย่างเข้าด้วยกัน (Combination)
 คือนำหลายๆ แบบมาเป็นรายการเดียวกัน เช่นคนแสดงจริง ผสมหุ่น การ์ตูนผสมการแสดงจริง เป็นต้น

เทคนิคในการผลิตรายการ

ในผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์การโฆษณานั้นไม่ทำรายการยาว ทำรายการด้วยเวลา ระหว่าง 20, 30, 40, 60 วินาที มีน้อยมากที่ทำรายการถึง 2 นาที ซึ่งรายการโฆษณานี้อาจทำรายการเป็นรายการสดทั้งในและนอกห้องสตูดิโอ เทปโทรทัศน์ ภาพยนตร์ สไลด์ ภาพนิ่ง การ์ตูน แผนภูมิ แผนผัง และอื่น ๆ ซึ่งทำเพื่อโฆษณา การโฆษณาจัดทำได้ทั้งในรายการ คั่นรายการก่อนและหลังรายการ หรือเป็นรายการโฆษณาโดยเฉพาะโดยไม่เกี่ยวกับรายการวิทยุโทรทัศน์โดยทั่วไป เช่น รายการของสถานี ใช้โฆษณาในบางเวลาโดยเฉพาะรวบรวมรายการโฆษณาไว้เป็นตอน ๆ หรือเป็นเวลา ๆ เช่น รายการปฏิทินบันเทิง โฆษณารายการบันเทิงต่าง ๆ แฟ้มภาพยนตร์ โฆษณาภาพยนตร์ที่กำลังเข้าฉายในวันนี้ตามโรงภาพยนตร์ต่าง ๆ เป็นต้น

ลักษณะรายการที่จะโฆษณาจึงควรมีเทคนิคในการผลิต หรือจัดทำโดยอาศัยสิ่งต่อไปนี้

1. ใช้เสียงตั้งแต่ 2 เสียงขึ้นไปที่จะใช้ในรายการ ในการให้คุณลักษณะและคุณภาพ

ของสินค้า จะทำให้เกิดความสนใจในการซื้อสินค้า

2. แบบการให้สัมภาษณ์ เช่น โฆษณาภาพยนตร์ โดยเชิงตัวเอกมาสัมภาษณ์
3. จัดเป็นรูปของละคร การแสดง
4. ดนตรี เพลงบรรเลง หรือเพลงร้อง
5. ใช้เสียงประกอบ (Sound effect)
6. แสดงสดให้ผู้ประกาศโฆษณาประกอบภาพ
7. แสดงสดประกาศโฆษณา
8. ทำภาพประกอบ (Special effect or Electronic effect)
9. เปิดแผ่นเสียง หรือภาพยนตร์
10. ใช้ภาพนิ่งประกอบเสียงพร้อมคำบรรยาย
11. ใช้ภาพเคลื่อนไหว และการ์ตูน
12. ใช้หุ่นมือ หุ่นกระบอก
13. เลือกใช้หลาย ๆ อย่างผสมกัน

เมื่อเลือกสิ่งที่จะทำการผลิตรายการและรูปแบบแล้ว การผลิตรายการจะดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนการผลิตรายการ

1. ผลิตภัณฑ์สินค้าที่จะทำรายการโฆษณา
2. เขียนสคริปต์หรือบท
3. ทำสตอรี่บอร์ด
4. ซ้อมการออกรายการ หรือซ้อมก่อนบันทึกเป็นเทปโทรทัศน์ หรือถ่ายเป็นภาพยนตร์
5. ออกอากาศแพร่ภาพ บันทึกเทปโทรทัศน์ หรือบันทึกเป็นภาพยนตร์
6. การบันทึกเทป หรือภาพยนตร์ต้องมีการการติดต่อภาพยนตร์อาจต้องมีบันทึกเสียง

ต่างหากถ้ายังไม่ได้บันทึกเสียงเมื่อถ่ายทำ

1 "Two Pens"

AS PRODUCED

MOOD THROUGHOUT IS DRAMATIC. SPOTLIGHTED, RED LIMBO SET.

VIDEO

AUDIO

SFX: ON INSTRUMENT OR QUARTET

OPEN ON CU 2 PENS. METAL ON LEFT, WOOD ON RIGHT. HAND IS NEXT TO PENS, RAPPING TABLE INDECISIVELY.

ANNCR (VO): What you see before you are two fine pens.

HAND TOUCHES METAL PEN.

One is metal.

HAND TOUCHES WOOD PEN.

And one is wood.

HAND PICKS UP METAL PEN. PUTS PEN BACK DOWN.

Now pick them up.
The metal feels cold.

HAND PICKS UP WOOD PEN, CARESSES IT, ROLLS BARREL AROUND BETWEEN FINGERS PUTS PEN DOWN.

The wood feels warm, grained, natural.

HAND PICKS UP SILVER PLATE THEN GOLD PLATE.

This pen is available in silver plate or gold plate.

HAND PUTS EACH WOOD INDIVIDUALLY DOWN ON TABLETOP IN FAN DESIGN.

This one, in cordia, tulipwood, rosewood, teak, wenge, or walnut.

HAND PICKS UP METAL PEN, SHOW TO CAMERA.

This pen will always look the same.

HAND PICKS UP WOOD PEN.

But this one gets more beautiful with age . . . because the oils from your hand polish the grain.

FINGERS RUB OVER WOOD GRAIN, PLACE PEN BACK DOWN.

HOLD ON CU BOTH PENS.

There. Now what do you see before you?

HAND COMES IN, MOVES METAL PEN OUT OF FRAME.

One pen,

HAND PICKS UP WOOD PEN, SHOWS IT TO CAMERA.

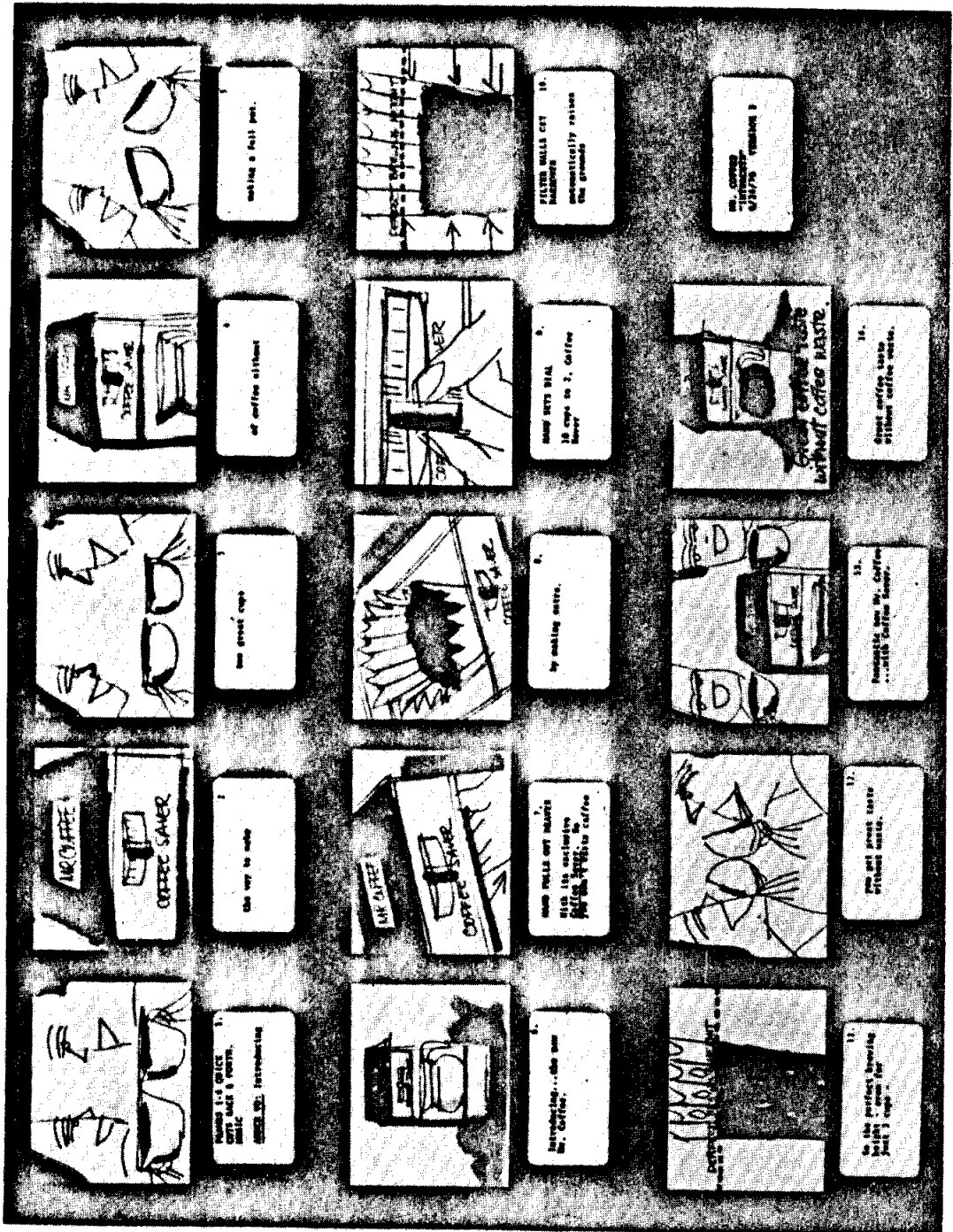
And one intensely personal possession.

DISS TO HAND PLACING PEN INTO CASE NEXT TO MATCHING PENCIL.

The wooden writing instrument from Hallmark.

When you care enough to send the very best.

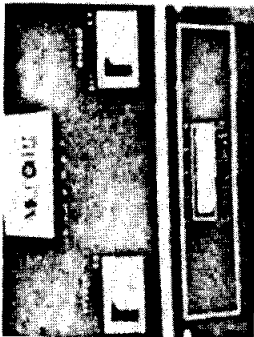
Courtesy of Foote, Cone & Belding Advertising, Inc. and Hallmark Cards, Inc.

Storyboard

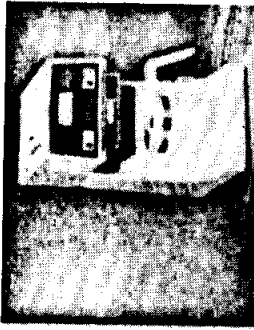
1. (MUSIC THROUGHOUT)
ANNCR: (VO) Intro-
ducing

2. a way to make

3. two great cups of coffee
without making a full pot.

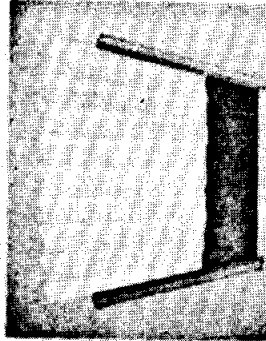
4. Introducing the new Mr.
Coffee...

5. with its exclusive Coffee
Saver.

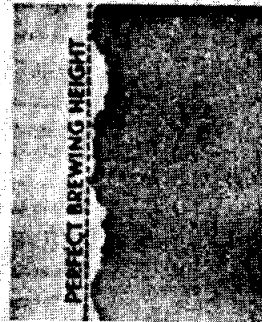
6. So you don't waste coffee
by making extra.

7. Ten cups to two, Coffee
Saver automatically
raises the grounds

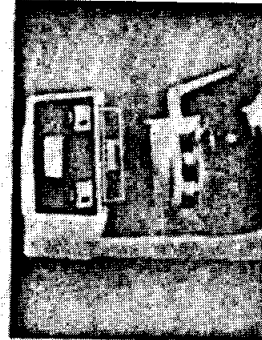
8. to the perfect brewing
height.

9. Even for just two cups,

10. you get great taste with-
out waste.

11. Fantastic new Mr. Coffee
with Coffee Saver.

12. Great coffee taste without
coffee waste.

Picture Board

"The Fixer" —A TV Commercial Featuring a Company Spokesperson

1. PATRICK ROSS: I'm Patrick Ross,

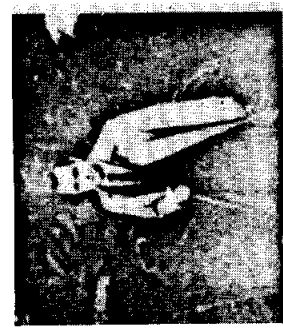
2. President of the B.F. Goodrich Tire Company.

3. No matter how tuff tires look on TV

4. in real life they can still go flat.

5. But now we've invented a new tire called The Fixer,

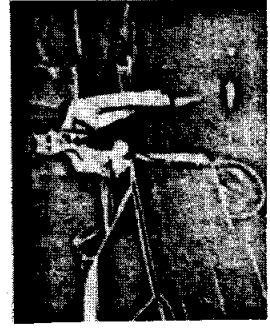
6. that's actually designed to seal most punctures in the tread up to 1/4" in diameter.

7. The Fixer, the first steel radial designed to fix itself.

8. From Goodrich.

9. Not Goodyear.

10. It's going to make our name a lot easier to remember.

60 SECONDS

1. (MUSIC)

2. (MUSIC)

3. (MUSIC)

4. (MUSIC)

5. WELLES: Away from it all in the Caribbean, . . .

6. there's more for father and son to share than just scenery. (PAUSE)

7. (MUSIC)

8. (MUSIC)

9. (MUSIC)

10. (MUSIC)

11. There's a true family vacation of learning and sharing memories together.

12. Of living the kinds of experiences you don't find at home. (PAUSE)

13. (MUSIC)

14. (MUSIC)

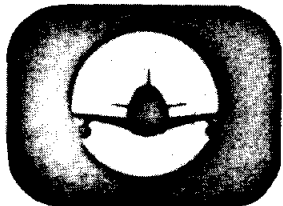
15. (MUSIC)

16. Come with us on Eastern Airlines, . .

17. for a summer to remember at a price your family can afford.

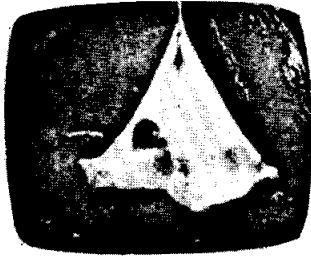

18. Call your travel agent.

19. Or Eastern. The Wings of Man.

60 SECONDS

C-1 I want to watch the sun
come up another fifty years.

C-2 I want to write a novel that
will bring the world to tears.

C-3 And I want to see Venice.

C-4 I want to see my kids have
kids. I want to see them free.

C-5 I want to live my only life.
I want the most of me.

C-6 I want to dance. I want to
love. I want to breathe.

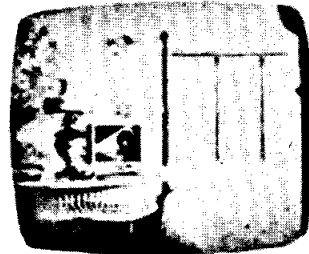
C-7 Janie died. On an endless road in America.

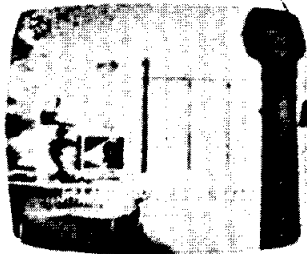
C-8 Because a lonely man was driving drunk out of his mind.

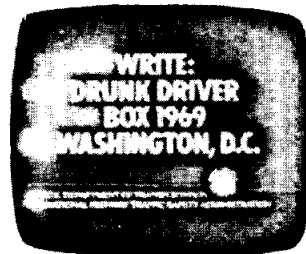
C-9 Problem drinkers who drive are responsible for more than 40 deaths every day. Get the problem drinker off the road.

C-10 I want to know what's out there beyond the furthest star.

C-11 I even want to go there if we ever get that far. And I want to see Venice.

C-12 Help. Do something about the problem drinker. For his sake. And yours.

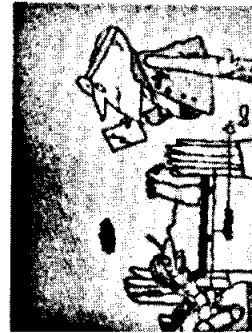
"Hospital Bed"—A TV Commercial Using Animation

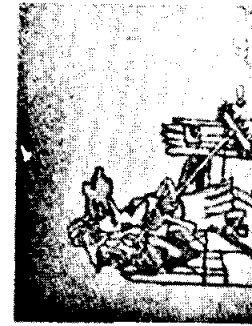
1. (SFX: FOOTSTEPS THROUGHOUT) ANNCR: (VO) The cost of health care has been rising ...

2. till everyone feels the crunch. (SFX: CRANK)

3. Hospital costs are climbing. (SFX: CRANK)

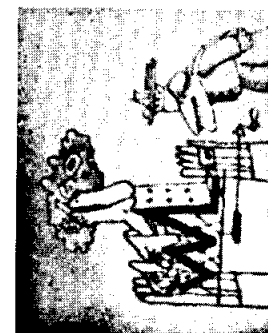
4. We need more planning ...

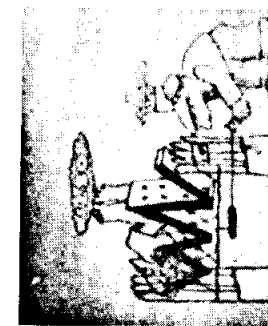
5. closer review of treatment.

6. To avoid unnecessary care and costs. (SFX: CRANK)

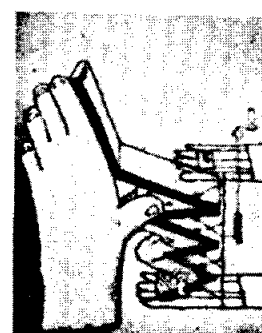
7. If present trends continue ...

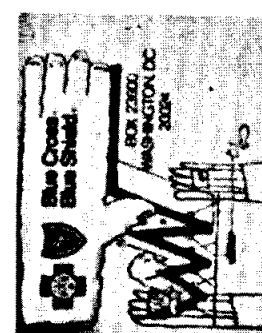
8. (SFX: CRANK)

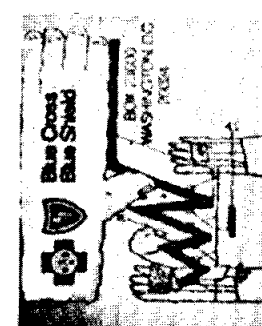
9. ...a room in a local hospital will cost \$450 a day by 1980.

10. Blue Cross and Blue Shield need your help to keep this trend down. (SFX)

11. Help us take the squeeze out of getting well.

12. (SFX) Write us to learn how.

Courtesy of J. Walter Thompson Company and Blue Cross/Blue Shield of Washington, D.C.